

NOTĂ INFORMATIVĂ

privind la starea infracționalității contra vieții și sănătății persoanei, precum și celor comise în sfera relațiilor familiale pe parcursul a 9 luni ale anului 2018

Violența în familie este una din cele mai grave probleme cu care se confruntă societatea contemporană, atât la nivel internațional, cât și la cel național.

Astfel, pe parcursul 09 luni ale anului 2018, subdiviziunile teritoriale ale IGP au înregistrat **22250** infracțiuni, comparativ cu **24503** crime înregistrate în perioada analogică a anului 2017, atestându-se o descreștere a fonului infracțional cu **-9,19 %**.

Printre aceste infracțiuni, **815 (2017 - 837)** crime au avut referire la categoria celor ce atentează la viața și sănătatea persoanei:

Omoruri (tentative de omor) – 121 (+14,15%), comparativ cu **106** infracțiuni înregistrate în perioada analogică a anului 2017, în care au decedat **104 (2017 - 78)** persoane.

Din numărul total de omoruri, **28** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **9** omoruri au fost comise cu aplicarea armei de foc și **2** omoruri a fost comis cu substanță explozivă, **9** infracțiuni au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **10** infracțiuni au fost comise de către persoane cu antecedente penale, **3** infracțiuni comise de persoane în grup, **3** omor comis de către minor și **30** omoruri au fost comise de către persoane apte de muncă, însă neangajate în câmpul muncii.

Vătămări intenționate medii – 357, comparativ cu **381** infracțiuni comise perioada analogică a anului 2017.

Vătămări intenționate grave – 133 (+1,53%), comparativ cu **131** infracțiuni comise perioada analogică a anului 2017, în rezultatul cărora au decedat **28 (2017 - 39)** persoane.

De menționat că, **62** vătămări grave și **221** vătămări medii au fost comise în locurile publice, cu aplicarea armei de foc au fost comise **0** vătămări medii, **9** grave și **21** medii au fost comise de către persoane în stare de ebrietate, **10** vătămări grave și **19** medii - de către persoane anterior condamnate, **1** vătămări grave și **14** medii au fost comise în grup, **3** vătămare gravă și **10** vătămări corporale medii au fost comise de către copii și cu participarea acestora, iar **32** vătămări grave și **86** vătămări corporale medii au fost săvârșite de către persoane neîncadrate în câmpul muncii.

Infracțiuni ce atentează la viața sexuală – 429 (+11, 43%), comparativ cu **385** crime comise în perioada analogică a anului 2017, dintre care:

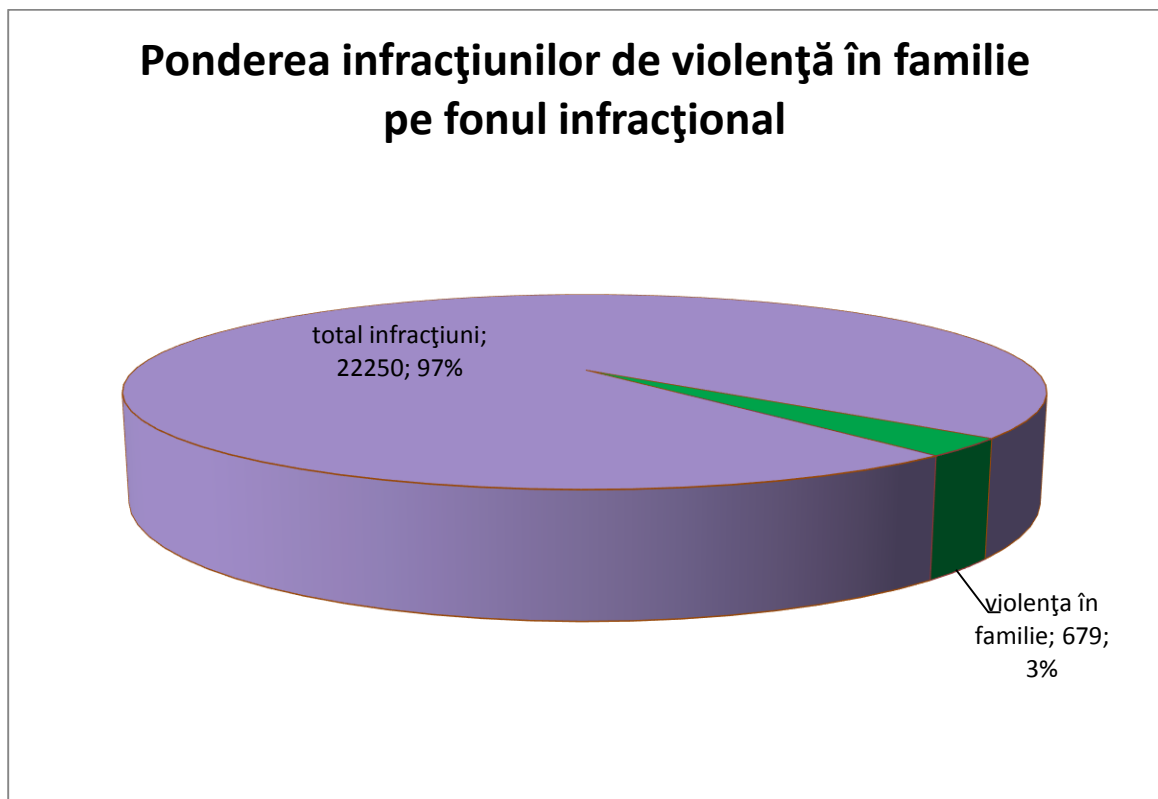
- ✓ viol **180** cazuri (2017 – 199)
- ✓ acțiuni violente cu caracter sexual **243** cazuri cu **+32,07%** (2017 – 184).

La capitolul menționat, **51** infracțiuni au fost comise în locurile publice, **16** crime s-au comis de către persoane în stare de ebrietate, **19** infracțiuni au fost comise de către persoane anterior condamnate și **1** a fost comisă în grup, **6** infracțiuni au fost comise de către copii în vîrstă cuprinsă între 14-17 ani, **81** infracțiuni au fost comise de către persoane apte de muncă, dar fără ocupație.

Ca formă principală de manifestare a violenței bazate pe gen, violența în familie este în atenția Poliției, care își orientează activitatea cotidiană la prevenirea și combaterea acestui fenomen.

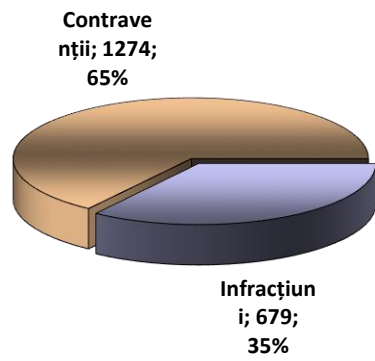
Astfel, pe parcursul anului 2018, în total **679** crime au fost referite la categoria celor ce atentează la valorile familiei, ce constituie 3% din numărul total de infracțiuni.

Dinamica infracțională în comparație cu numărul infracțiunilor săvârșite la categoria ce atentează la valorile familiale.

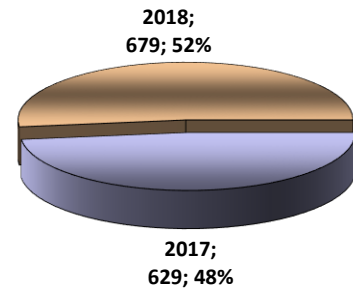

Cu referire la categoria ce atentează la valorile familiale se constată că în perioada a 9 luni ale anului 2018 au fost înregistrate **1953/2212** cazuri, ceea ce constituie o descreștere cu - **11,56 %** în comparație cu perioada analogică ale anului precedent. Dintre care **679/629** întrunind elementele consecutive ale infracțiunii au fost intentate cauze penale și au fost examinate conform prevederilor Codului penal, iar **1274/1583 (art.78¹ în familie)** cazuri, au întrunit elementele consecutive de contravenție fiind documentate conform prevederilor Codului contravențional.

Cazuri de violență în familie - 1008

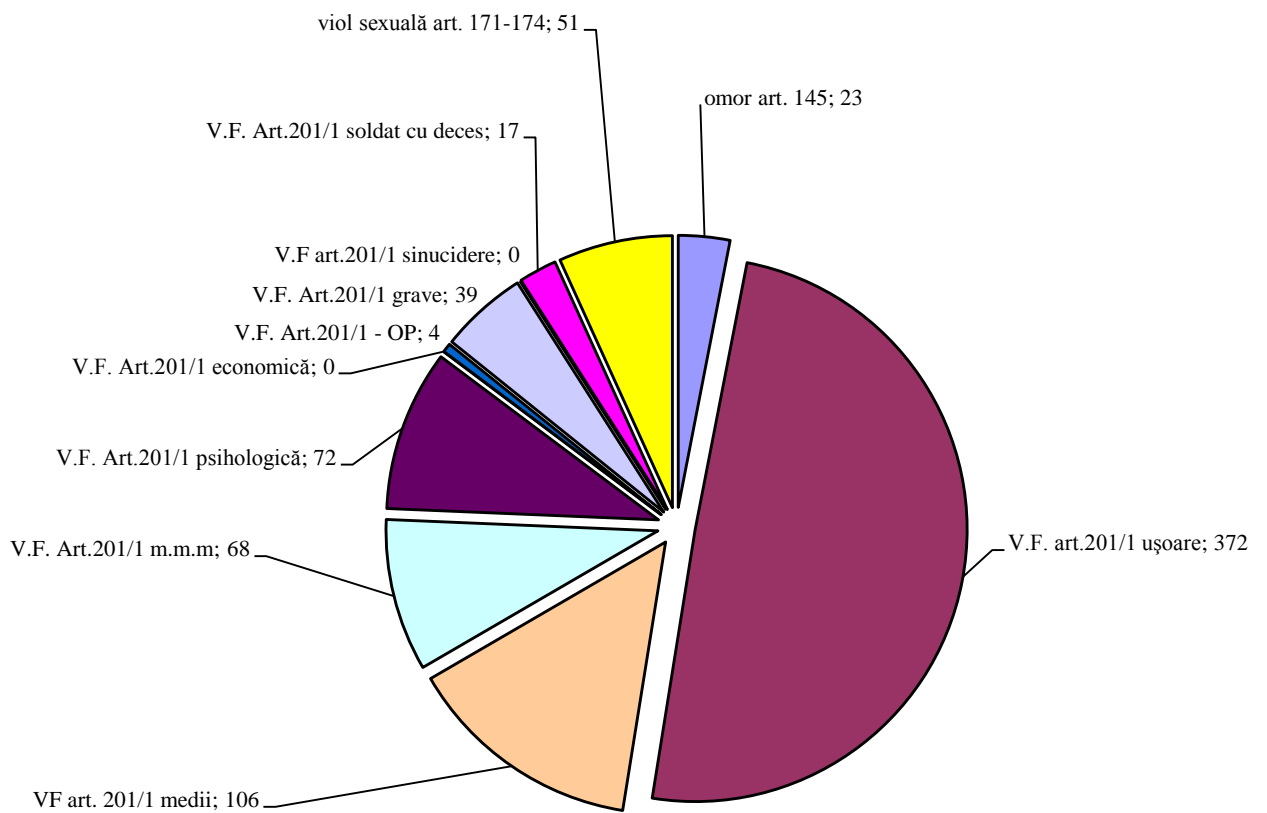

Cazuri de violență în familie în comparație - 2018/2017

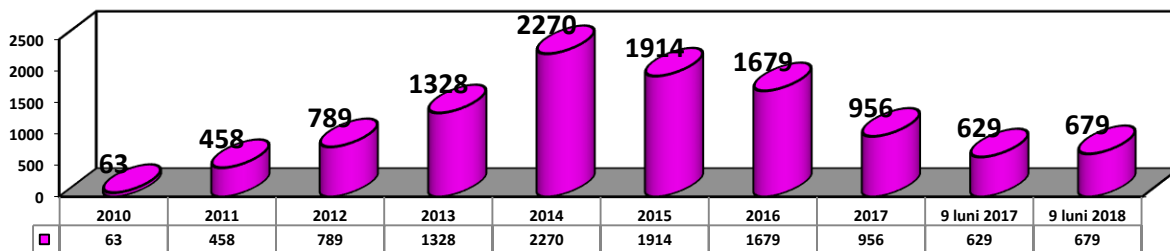

În funcție de consecințe și gravitatea faptei, în sfera relațiilor familiale au fost comise 23 omoruri, 39 vătămări corporale grave, dintre care, în 17 cazuri a survenit decesul victimei, 3 determinări la sinucidere, 106 vătămări corporale medii

Dinamica infracțiunilor de violență în familie comise:

Evoluția infracțiunilor din categoria violență în familie, înregistrate pe parcursul anilor 2010 – 09 luni 2018

Reieșind din clasificarea infracțiunilor săvârșite în cadrul relațiilor familiare potrivit alin. (1) litera a) articolul 201¹ Cod penal (*maltratare, alte acțiuni violente, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale sau a sănătății*) au fost înregistrate **372** infracțiuni.

Cu referință la aplicarea violenței psihologice și anume potrivit prevederilor alin.(1) litera b) izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, au fost înregistrate **72** cazuri și **0** cazuri de violență exprimată prin privarea victimei de mijloace economice, inclusiv lipsirea de mijloace de existență primară, neglijare.

De asemenea pentru aplicarea violenței asupra a doi sau a mai multor membri ai familiei alin. (2) litera a) fiind înregistrate **68** cazuri.

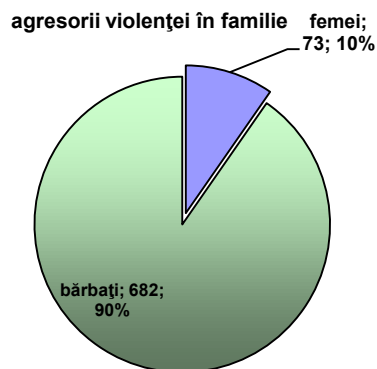
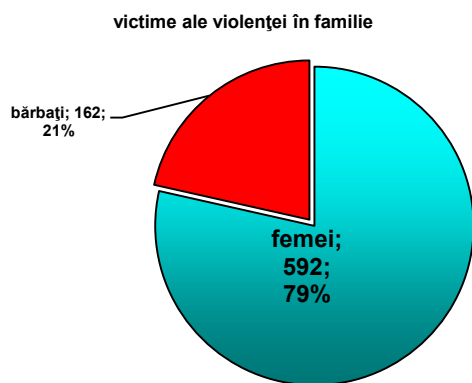
Totodată, sunt înregistrate **4** caz de violență în familie săvârșite în legătură cu solicitarea sau aplicarea măsurilor de protecție, potrivit alin. (2) litera b) și **106** infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(2) litera c) art.201¹ Cod penal (*vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății*).

În ceea ce privește provocarea vătămarilor grave au fost înregistrate **39** de infracțiuni în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de alin.(3) litera a) art.201¹ Cod penal, **3** cazuri de violență în familie prin determinarea victimei la sinucidere sau la tentativă de sinucidere (alin.(3) litera b) art.201¹ Cod penal).

La fel, **17** cazuri au fost înregistrate pentru comiterea actelor de violență în familie soldate cu decesul victimelor.

Analiza infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale, denotă faptul că, urmare acțiunilor violente comise de către agresori în cadrul familiei, victime au devenit **592** femei dintre care **34** copii de gen feminin, **162** bărbați dintre care **18** copii de gen masculin, iar agresori sunt **682** bărbați și **73** femei.

Ponderea infracțiunilor în baza de gen comise în sfera relațiilor familiale:

În acest spectru de idei, arată și statisticele înregistrate de către poliție, dar acest factor pozitiv se datorează:

- existenței cadrului legal funcțional;
- existenței unui mecanism de implementare (Instrucțiuni metodice privind intervenția poliției în prevenirea și combaterea cazurilor de violență în familie, aprobate prin ordinul MAI nr. 360 din 08.08.2018);
- sporirea capacităților angajaților de poliție de a identifica, înregistra, a pune în evidență și a reacționa prompt la toate sesizările victimelor;
- sporirea calității de intervenție, aplicarea corectă a legislației, asigurarea protecției victimelor;
- creșterea numărului Campaniilor și beneficiarilor de instruire în domeniul vizat;
- implicarea activă a societății civile și a comunității;
- consolidarea capacităților echipelor multidisciplinare în soluționarea cazurilor de violență în familie;
- colaborarea strânsă cu ONG-urile competente și suportul organizațiilor internaționale.

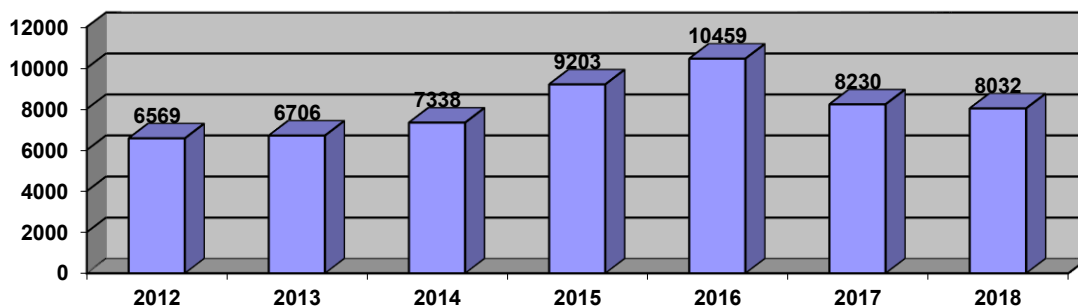
La 16.09.2016 au intrat în vigoare noile modificări operate la legislația privind prevenirea și combaterea violenței în familie fiind reglementată sancțiune contravențională a agresorului în baza art.78¹ Cod contravențional (volența în familie).

Astfel, pe parcursul a 9 luni curent, de către angajații Serviciilor securitate publică, în calitate de agent constatatator au fost inițiate **1274** cauze contravenționale, ca rezultat fiind supuși arestului contravențional **27** contravenienți. În privința a **385** persoane a fost aplicată sancțiunea sub formă de muncă în folosul comunității, respectiv, **54** contravenții au fost clasate și **808** fiind neexaminată până la moment.

Întru monitorizarea procesului de aplicare de către instanțele judecătorești a măsurilor de protecție, pentru victimele violenței în familie, cât și supravegherea executării măsurilor de protecție, la 25 aprilie 2016, prin Dispoziția IGP nr. 34/4-40d, conducătorilor Inspectoratelor de Poliție s-au trasat sarcini concrete în vederea eficientizării activităților la acest compartiment, precum și întreprinderea măsurilor comune, cu alți actori, abilitați cu competențe în domeniu, în vederea înaintării demersurilor către instanța de judecată, privind obținerea ordonanței de protecție pentru victimele violenței în familie. În baza indicației vizate, pentru șefii de post și ofițerii de sector din Inspectoratele de Poliție, au fost elaborate recomandări metodice și modele de documente ce vizează recepționarea cererilor de la victimele violenței în familie, cât și înaintarea demersurilor către instanțele judecătorești, în vederea emiterii ordonanțelor de protecție și aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie.

Pe parcursul anului 2018 în adresa Inspectoratelor de Poliție au parvenit **8032** adresări înregistrate în Registrele de evidență a altor informații cu privire la infracțiuni și incidente ale Inspectoratelor de Poliție teritoriale (R-2), ce vizează conflictele în cadrul relațiilor familiale. Printre aceste informații, **954** cazuri au fost înregistrate ca urmare a autosesizării ofițerului de sector.

Dinamica adresărilor către organele de poliție, referitor la cazurile de violență în familie, pe parcursul anilor 2012-2018:

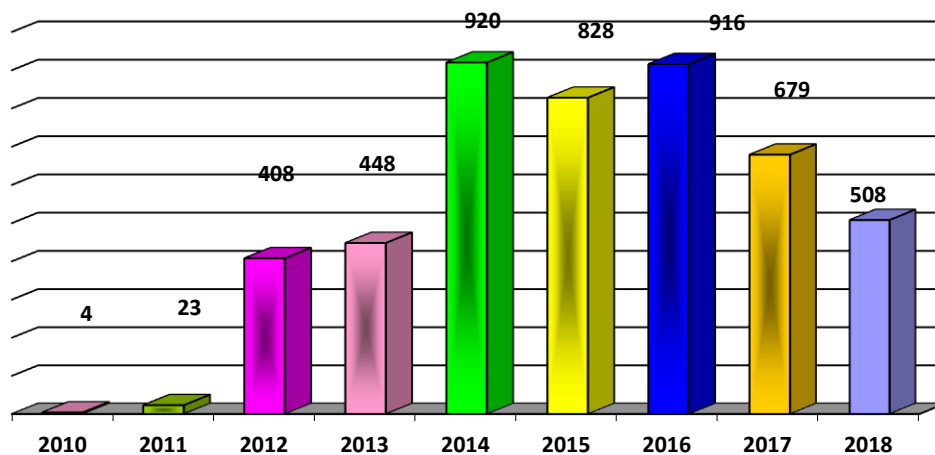
Prin urmare, **886** cazuri de violență în familie au fost examinate prin prisma art. 274 Cod de procedură penală, pentru care fapt prin ordonanța procurorului a fost dispusă inițierea a **12** proceduri contravenționale, iar pentru alte **679** cazuri a fost inițiată procedura penală în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 201¹ (*Violența în familie*) Cod penal, iar în cazul a **195** sesizări a fost refuzat în pornirea urmăririi penale din lipsa elementelor constitutive ale componenței de infracțiune, prevăzută de art. 201¹ Cod penal.

Necesită a consemna, că pe parcursul a 9 luni ale anului 2018, de către ofițerii de poliție din cadrul subdiviziunilor teritoriale de poliție, au fost înaintate **325/539 demersuri** către instanțele judecătorești, privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie, dintre care **4/9** demersuri privind aplicare măsurilor de protecție au fost înaintate de către ofițerii de urmărire penală în procedură penală.

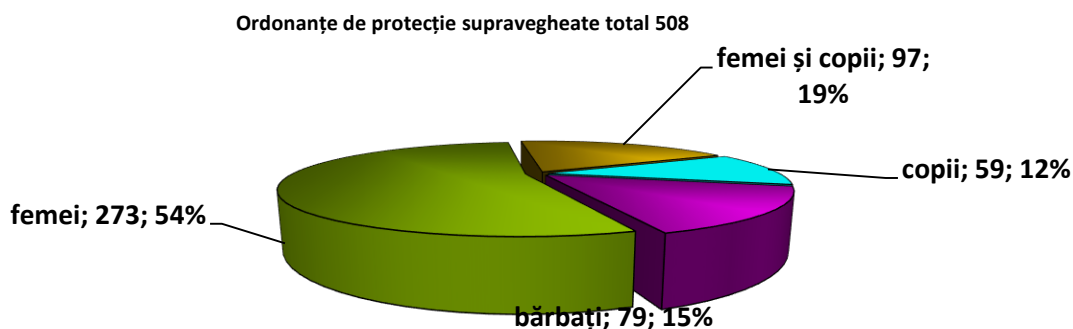
Urmare examinării în ședință a demersurilor vizate, **15/61** din ele au fost respinse de către judecători, nefiind motive obiective pentru aplicarea măsurilor de protecție. La compartimentul vizat s-a constatat că, **2/7** demersuri au fost respinse din motiv că nu a fost respectată procedura de depunere a cererii, stabilindu-se că victimele violenței în familie nu se află în situație de criză, acestea fiind în puțință să se adreseze în instanță conform normelor stabilite de procedura civilă, **6/6** din motivele inexistenței probelor și altele **7/43** au fost respinse din alte motive.

Ca măsură preventivă, în vederea asigurării protecției victimelor violenței în familie, din cele **508/679 ordonanțe de protecție**, emise de către instanțele judecătorești și supravegheate de către organul de poliție, **306/467 ordonanțe** privind aplicarea măsurilor de protecție victimelor violenței în familie au fost emise la demersul ofițerului de sector, **4/9 ordonanțe** – la demersul organului de urmărire penală, **0/1** – la demersul procurorului, **0/1** – la demersul asistentului social și **196/195 ordonanțe** – la cererea directă a victimelor sau reprezentanților lor legali și **2/6** – la demersul altor autorități.

Dinamica ordonanțelor de protecție a victimelor violenței în familie, emise de către instanțele judecătorești și referite către organele de poliție pentru supraveghere, pe parcursul anilor 2010-2018:

În aceeași ordine de idei, de către angajații serviciilor interacțiune comunitară ale Inspectoratelor de Poliție au fost supravegheate **273/436** ordonanțe de protecție emise de către instanțele judecătorești pentru victimele femei, **59/10** pentru victimele copii, **97/182** pentru victimele femei și copii și **79/51** ordonanțe pentru victimele bărbați.

Urmare supravegheerii ordonanțelor de protecție, emise de către instanțele judecătorești, au fost încălcate **203/216** ordonanțe de protecție, iar pentru încălcarea restricțiilor aplicate față de agresori, de către organul de poliție au fost inițiate cauze penale în baza elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 320¹ Cod penal.

Totodată, începând cu 16 martie 2017, Poliția are mai multe pârghii de influență prin aplicarea ***ordinului de restricție de urgență***, ca măsură provizorie de protecție a victimei violenței în familie, prin care are loc înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei și stabilirea unor interdicții, asigurând astfel victimei și altor membri ai familiei siguranță în locuința lor.

Astfel, analiza efectuată, relevă faptul că în perioada a 9 luni 2018, Poliția a eliberat **2904** ordine de restricție de urgență, în privința agresorilor familiari.

Din numărul total de ordine de restricție **2900** au fost eliberate de către șefii de post, ofițerii de sector și **4** ORU au fost eliberate de către ofițerii de urmărire penală din cadrul Inspectoratelor de poliție.

Respectându-se dreptul de recurs, **1** ordin de restricție de urgență au fost contestate în procedura contenciosului administrativ, respectiv, **1** contestație nu a fost examinată. Este de menționat că pînă în prezent nu a fost clasat nici un ordin de restricție de urgență.

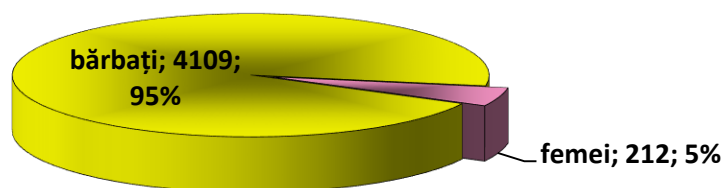
Pentru încălcarea ordinului de restricție de urgență, în privința a **319** agresori familiali au fost pornite proceduri contravenționale în baza elementelor constitutive ale componenței de contravenție prevăzută de art. 318¹ Cod contravențional.

Un factor principal în prevenirea și combaterea violenței în familie, îl ocupă activitatea de sensibilizare și informare a publicului cu privire la violența bazată pe gen, atât la nivel național și local, în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor, sensibilizarea opiniei publice cu privire la cadrul legal-normativ existent în prevenirea și combaterea violenței în familie, asigurarea protecției victimelor, precum și mobilizarea autorităților centrale și locale, organizațiilor neguvernamentale și a comunității de a participa activ la prevenirea și combaterea acestui flagel.

Actualmente organele de poliție desfășoară activități de prevenție în privința a **4239/3858 agresori**, care manifestă comportament violent în cadrul relațiilor familiale. Pe parcursul a 9 luni ale anului 2018, au fost luați la evidența nominală **1494/1169 agresori** și radiate din evidențe altele **1109/1308** persoane din categoria vizată. Din numărul total de agresori în cadrul relațiilor de familie, aflați la evidența organelor de poliție, **4027/3678** persoane sunt bărbați și **212/180** sunt persoane de gen feminin.

Ponderea agresorilor în baza de gen, aflați la evidența nominală a organelor de poliție:

Total agresori la evidență, 4239

Necătînd că poliția este organul proactiv în soluționarea cazurilor de violență în familie, în perioada de raport au fost desfășurate **1149** intervenții în cadrul echipelor multidisciplinare. La fel, de către organele de drept au fost sesizate **106** cazuri către autoritățile tutelate privind victimele copii a cazurilor de violență și au fost referite **525** cazuri către serviciile abilitate pentru acordarea serviciilor și asistenței necesare.

Ridicarea nivelului de profesionalism, aplicarea în tocmai a prevederilor legislației în vigoare, precum și îmbunătățirea calității serviciilor acordate, reprezintă în mod firesc o prioritate indispensabilă în activitatea Poliției.

Aportul considerabil în eradicarea fenomenului violenței în familie și abuzului față de copii îl constituie și colaborarea Poliției cu organizațiile internaționale, în special cu organizațiile membre ale rețelei globale de dezvoltare a Națiunilor Unite (PNUD), Fondul ONU pentru Populație în Republica Moldova (UNFPA), Misiunea OSCE în Republica Moldova, Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație (OIM) în Republica Moldova, UNIFEM, UN WOMEN și alte reprezentanțe.

Cu suportul acestor organizații, asigurăm instruirea ofițerilor de poliție, referitor la modalitatea de intervenție, în special punînd accentul pe intervenția de la caz la caz în cadrul echipelor multidisciplinare, asigurarea și acordarea serviciilor calitative necesare reieșind din competențele fiecărui actor multidisciplinar.

Pe domeniul prevenirii violenței în familie, în vederea eliminării tuturor formelor de violență împotriva femeilor, sensibilizării opiniei publice cu privire la cadrul legal-normativ existent în prevenirea și combaterea violenței în familie, asigurarea protecției victimelor, precum și mobilizării autorităților centrale și locale și a comunității de a participa activ la prevenirea și combaterea acestui flagel, au fost desfășurate 3635 activități de informare a căror beneficiari au fost 46423 cetățeni, fiindu-le distribuite 39769 pliante cu informații utile și recomandări;

Indicatorii de bază		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	9 luni 2018	
Examineate petiții de către serviciul ofițeri de sector	total	28236	30142	30592	21320	22109	22365	15562	14049	14965	16922	11515	
	violență în familie	2992	2862	2765	2269	1950	2094	1227	1188	1537	1620	1316	
Registru II						6569	6706	7338	9203	10459	10871	8032	
Din ele autosesizări ale OS						417	633	782	1089	1152	1074	954	
Întocmite procese-verbale contravențiuni onale	total	248553	151690	94471	82238	114741	105054	111828	129575	129454	115614	79259	
	art. 78 (vătămări intenționate ușoare) în familie	21404	18993	19382	16975	19082	16299	15753	1555	15760	9503	4217	
Infrațiuni total în familie		63	46	123	491	816	1417	2374	2040	1782	956		
Infrațiuni grave contra vieții și sănătății înregistrate de Poliție	omoruri (art. 145 Cod penal)	total	185	189	211	196	193	195	157	155	168	141	121
		în familie	30	17	31	22	16	30	29	36	31	31	23
	vătămări intenționate grave (art. 151 CP)	total	358	354	394	373	301	318	309	243	246	182	84
		în familie	33	29	29	11	11	19	25	26	21	15	
	Văt. medii art. 152 CP)	total							660	621	647	531	357
	Violența în familie (art. 201 ¹ CP)	total			63	458	789	1328	2270	1914	1679	853	679
		grave			5	34	40	74	66	58	67	68	39
		sinucidere membri					5	193	3	7	5	5	3
		medii ușoare			11	75	96	118	119	111	101	109	106
	Viol art. 171 CP			12	10	11	29	30	35	34	34	34	
Ațiuni sexuale art. 172 CP			11	9	10	11	20	29	17	23	17		
Materiale de refuz în pornirea UP							156	1316	2087	1632	588	195	
Asigurarea protecției victimelor violenței în familie (Ordonanța de protecție)													
Supravegheate Ord Protecție				4	23	408	448	920	828	916	878	508	
- la demersul OS				2	13	289	313	706	632	715	610	306	
- la demersul OUP						4	19	89	41	14	23	4	
- la demersul procurorului				2	6	63	30	25	11	7	5	0	
- la demersul asistentului soc.						3	3	4	3	6	2	0	
- la demersul victimei					4	48	82	95	139	172	233	196	
Supravegheate victime													
- femei						224	291	654	591	677	602	273	
- copii						5	6	10	12	16	15	59	
- femei și copii						165	105	239	211	213	238	97	
- bărbați						14	46	17	14	10	23	79	
Măsuri de protecție													
- Eliberate ORU											1643	12	
Încălcate ORU											293	319	
- încălcate OP						89	61	110	165	213	282	203	
Înaintate demersuri													
Înaintate demersuri OP				7	231	397	370	827	808	832	724	325	
din ele de ofițer de sector									767	818	701	321	
- repetat						10	8	13	26	41	12		
- respinse						26	57	121	135	103	91	15	
din ele de ofițer de urmărire penală									41	14	23	4	
Intervenții comune în echipe multidisciplinare				53	207	147	235	422	533	649	987	1149	
Referite cazuri de violență în familie altor autorități						145	86	211	814	936	524	525	
Cazuri sesizate autorității tutelare vict. copii						13	15	47	264	162	233	109	
Agresori familiali aflați la evidența Poliției		4681	4745	4569	4859	4822	4423	4418	4134	4127	4065	4239	
- bărbați						4447	4375	4180	3932	3927	3731	4027	
- femei						375	48	238	202	200	334	212	
- luați la evidență						1887	1179	1824	1814	1582	1599	1494	
- radiați						1891	1224	1774	1987	1625	1536	1109	
Subiecți ai infracțiunilor de violență în familie													
victime	Total					816	1417	2374	2040	1782	956	806	
	- femei					673	1218	2088	1760	1508	762	59	
	- din ei copii					14	65	78	72	76	59	34	
	- bărbați					143	199	285	280	274	194	162	
agresori	- copii					10	26	38	30	37	31	18	
	- bărbați					764	1330	2244	1894	1652	864	682	
	- femei					52	87	130	146	129	92	73	

Activități de prevenire generală											
Cursuri					71	71	122	167	174	369	
Mass-media					50	141	165	454	539	653	3696
Lecții în instituții de învățământ					2434	3110	3317	2745	2815	8282	5366
Întruniri cu cetățenii					4617	2916	2887	4561	5956	18780	9091
Întruniri cu tineretul studentesc					1418	1567	3082	2341	2341	4734	4015